

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра «Банківської справи»

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Кузнецова Л.В.

“ ___ ” _____ 20_ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6030508 «Фінанси і кредит»,
спеціалізації «Банківська справа»

за темою:

«Формування портфелю цінних паперів банку з використанням фундаментального аналізу»

Виконавець

студент кредитно-економічного факультету

Григор'єва Наталія Ігорівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Онищенко Юлія Ігорівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПОРТФЕЛЮ ЦІННИХ ПАПЕРІВ БАНКУ.....	6
1.1. Теоретичні підходи до визначення поняття портфелю цінних паперів та його складових.....	6
1.2. Законодавча основа інвестиційної діяльності банків на ринку цінних паперів.....	17
Висновки до розділу 1.....	26
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ФОРМУВАННЯ ПОРТФЕЛЮ ЦІННИХ ПАПЕРІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ФУНДАМЕНТАЛЬНОГО АНАЛІЗУ.....	28
2.1. Аналіз інвестиційної діяльності банків України.....	28
2.2. Оцінка розвитку ринку цінних паперів в Україні.....	34
2.3. Фундаментальний аналіз як основа формування портфелю цінних паперів банку.....	43
2.4. Формування портфелю цінних паперів банку.....	54
Висновки до розділу 2.....	57
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ПОРТФЕЛЮ ЦІННИХ ПАПЕРІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ФУНДАМЕНТАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В УКРАЇНІ.....	61
3.1. Вплив систематичного ризику на портфель цінних паперів банку.....	61
3.2. Перспективи інвестиційної діяльності банків на ринку цінних паперів в Україні.....	73
Висновки до розділу 3.....	78
ВИСНОВКИ.....	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	83
ДОДАТКИ.....	88

ВСТУП

Актуальність дослідження. Банківський сектор в економіці країни в останні роки зазнає значних потрясінь. Так, протягом 2013-2017 рр. можна спостерігати скорочення як споживчих кредитів населенню, так і депозитів вкладників, а також зменшення загальної кількості банків. В результаті банки не тільки перестали отримувати прибуток від кредитування фізичних і юридичних осіб, але також позбулися припливу капіталу за рахунок коштів своїх вкладників. Таку ситуацію спричинили безліч причин, але основними, звичайно ж, стали політичні та економічні проблеми, пов'язані з військовими діями всередині країни.

В таких умовах саме інвестиційна діяльність банків може виступити альтернативою кредитуванню. Інвестиції створюють умови для розширеного відтворення, структурних перетворень в країні, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції, вирішення соціально-економічних проблем. Інвестиційна діяльність завжди була на другому місці після кредитування в активних операціях банків України, проте враховуючи те, як нестабільна політична ситуація в країні, невпевненість в завтрашньому дні і як наслідок погіршення платоспроможності населення вплинули на прибутковість і ризикованість здійснення кредитної діяльності, спостерігається активізація інвестиційної діяльності банків як альтернативного джерела отримання прибутку.

Формування портфелю цінних паперів є одним з основних напрямків в діяльності банку. Якісний портфель цінних паперів забезпечує ліквідність і надійність банківської установи. Це, в свою чергу, важливо для акціонерів, підприємств, населення, які є клієнтами банку. Отже, дослідження теоретичних та практичних аспектів формування портфелю цінних паперів є надзвичайно актуальним завданням підвищення ефективності функціонування всієї банківської системи країни.

Дослідженню банківської інвестиційної діяльності приділяли значну увагу у своїх працях класики економічної науки Дж. М. Кейнс, Д. Рікардо, А. Сміт,

М.І.Туган-Барановський, У. Шарп та інші. Різні аспекти банківського інвестування вивчали вітчизняні і зарубіжні вчені-економісти. Значний внесок у розвиток теорії управління банківською інвестиційною діяльністю зробили О. Д. Вовчак, В.І.Грушко, М. П. Денисенко, Б. Л. Луців, Т. В. Майорова, А. М. Мороз, С. В. Онікієнко, А.А.Пересада, Л. О. Примостка, С. К. Реверчук, М. М. Туріанська та інші.

Мета випускної роботи полягає в обґрунтуванні теоретичних підходів та розробленні практичних рекомендацій щодо формування портфелю цінних паперів з використанням фундаментального аналізу.

Досягнення поставленої мети зумовило визначення та виконання таких завдань:

- дослідити теоретичні підходи до визначення поняття портфелю цінних паперів та його складових;
- визначити нормативно-правову основу здійснення інвестиційної діяльності банків на ринку цінних паперів;
- здійснити аналіз інвестиційної діяльності банків України;
- надати оцінку розвитку ринку цінних паперів в Україні;
- провести фундаментального аналіз для формування портфелю цінних паперів банку;
- сформувати портфель цінних паперів та визначити його дохідність;
- визначити вплив систематичного ризику на портфель цінних паперів банку;
- визначити перспективи інвестиційної діяльності банків в Україні

Об'єктом дослідження виступають процеси інвестиційної діяльності банків на ринку цінних паперів.

Предметом даного дослідження є теоретичні та практичні засади формування портфеля цінних паперів банку.

Методи дослідження. За основу дипломного дослідження взято діалектичний підхід до вивчення економічних і фінансових явищ, який передбачає виявлення закономірностей, тенденцій та взаємозалежностей їхнього розвитку. Теоретичну базу роботи становлять загальнонаукові методи і прийоми досліджень:

спостереження, порівняння, методи аналізу та синтезу, табличний та графічний метод, метод власних спостережень. При формуванні портфелю цінних паперів в якості інструментарію дослідження використовувалися методи фундаментального аналізу. Для оцінки залежності сформованих портфелів цінних паперів від систематичного ризику було побудовано ринкову модель, на основі методу оцінки ціни активів (CAPM). Для обробки й аналізу інформації застосовувались такі комп'ютерні програми, як MSWord та MS Excel.

Інформаційна база. Методологічною та теоретичною основами дослідження послуговували наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених-економістів, матеріали наукових статей періодичної преси, нормативно-законодавчі акти України (Закон України «Про банки та банківську діяльність», Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок», Постанова №368 «Про регулювання діяльності банків України» та ін. В якості емпіричної бази дослідження використані статистичні звіти Національного банку України, офіційні статистичні матеріали Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, а також окремих фондових бірж України та світу.

Апробація результатів випускної роботи. За результатами випускної роботи було опубліковано:

1. Григор'єва Н.І. Теоретичні підходи до визначення поняття портфелю цінних паперів банку / Н.І. Григор'єва // Збірник наукових праць студентів кредитно-економічного факультету Одеського Національного економічного факультету / Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 79-86.
2. Онищенко Ю.І., Григор'єва Н.І. Перспективи формування портфелю цінних паперів з використанням фундаментального аналізу в Україні / Ю.І. Онищенко, Н.І. Григор'єва // Економіка та суспільство. – 2018. – № 16

ВИСНОВКИ

За результатами написання випускної роботи, можна зробити наступні висновки:

1. Базовими банківськими активними операціями є кредитна та інвестиційна діяльність, між якими існує тісний зв'язок, проте дослідивши окремо сутність кожного з даних видів діяльності можна зробити висновок про наявність суттєвих відмінностей.

2. Серед наявних в літературі підходів до визначення активів, що відносяться до банківського інвестування найбільш характерним для сьогоденного стану банківської системи є класичний підхід, відповідно до якого поняття портфелю цінних паперів та інвестиційного портфелю для банку є тотожними, адже концентрація реальних інвестицій в інвестиційному портфелі не є характерною для сучасних банківських установ.

3. Для здійснення доцільного та прибуткового інвестування інвестору необхідно правильно обрати цінні папери, з яких буде сформовано портфель цінних паперів; з цією метою в банківській практиці застосовується фундаментальний аналіз, який складається з поетапного аналізу інвестиційного середовища в розрізі макро- та мікроелементів.

4. Проаналізувавши законодавчу базу регулювання інвестиційної діяльності банків можна зробити висновок, не зважаючи на те, що банкам дозволено здійснювати професійну діяльність на ринку цінних паперів одночасно з виконанням суто банківських функцій, їхня діяльність на фондовому ринку суворо регламентується та контролюється постановами НБУ шляхом встановлення обмежень у вигляді нормативів, вимог щодо резервування цінних паперів в портфелях, обмеженнях у виборі об'єкта інвестування.

5. Не зважаючи на кризові явища 2014-2016 рр. для банківського сектору характерна активізація інвестиційної діяльності, що спричинено, в першу чергу,

поступовим падінням привабливості кредитування як джерела прибутку для банків. Для аналізованого періоду 2012-2017 рр. характерне падіння питомої ваги кредитного портфелю в активах банківської системи України та зростання частки інвестиційного портфелю. Основну частку в портфелі цінних паперів банків України займає портфель цінних паперів на продаж, що зумовлене націленістю банків отримувати доходи за рахунок маржі між ціною купівлі і ціною продажу, а не на отримання дивідендного доходу. Інвестиційна діяльність банків регулюється нормативами НБУ і можна відзначити, що протягом аналізованого періоду всі нормативи виконувались відповідно до нормативних значень.

6. Проаналізувавши стан фондового ринку України можна зробити висновок, що вітчизняний фондовий ринок не виконує своє головне призначення: залучення вільних фінансових ресурсів для інвестування в інноваційні економічні проекти, оновлення виробничих фондів вітчизняного виробництва, впровадження нових технологій для сталого економічного розвитку країни. Характерною рисою ринку цінних паперів України є те, організований біржовий ринок займає невелику частку загального ринку цінних паперів, більшість торгових угод проходять на позабіржовому ринку.

7. На основі проведеного фундаментального аналізу було сформовано два портфелі цінних паперів і отримано висновки, що не зважаючи на відсутність ліквідного фондового ринку, економічну нестабільність та відсутність впевненості в майбутньому в Україні, інвестувавши кошти в цінні папери перспективних українських компаній можна не тільки зберегти початкову суму інвестицій, але й отримати прибуток; в той час як високорозвинений фондовий ринок США, країни зі стабільною економікою, яка вийшла з економічної кризи, не здатний забезпечити навіть збереження початкових інвестицій, хоча для інвестування були обрані перспективні компанії зі світовим ім'ям, продукція яких розходить по більшості країн світу.

8. На основі проведеної оцінки ринкової моделі цінних паперів, що формують інвестиційні портфелі на українському та американському ринках можна зробити висновок, що сформований портфель цінних паперів американського

фондового ринку не має сильної залежності від систематичного ризику, тому даний портфель можна вважати портфелем консервативного інвестора. В разі збільшення дохідності ринкового портфелю дохідність цінних паперів, утримуваних інвестором буде зростати повільніше, ніж середньоринкова дохідність і не варто розраховувати на отримання великого прибутку, проте в разі різкого падіння дохідності ринкового портфелю інвестор матиме змогу зберегти інвестовані кошти, вчасно продавши акції, адже їх дохідність буде зменшуватись повільнішими темпами.

9. Щодо українського портфелю цінних паперів можна сказати, що в цілому для портфелю характерна наявність систематичного ризику, що дає змогу інвестору, за умови правильної оцінки доцільності інвестування в певний цінний папір та детального аналізу фондового ринку отримати прибутки, що повністю покривають його інвестиційний ризик. Тому для банківських установ актуальним стає розробка окремого спеціального інвестиційного відділу, який би займався діяльністю банку на ринку цінних паперів, адже в сьогоденних економічних умовах постійного ризику неповернення кредитів інвестування є більш перспективним для банківського сектору, ніж кредитування.

10. Активізація інвестиційної діяльності банків більшою мірою залежить від сприяння держави: до створення належних умов в першу чергу повинна долучитися держава, створивши прозорі умови для всіх учасників фондового ринку, як інституційних, так і індивідуальних; держава повинна забезпечити захист інтересів інвестора та посприяти розширенню асортименту фінансових інструментів, що обертаються на фондовому ринку; велику увагу необхідно приділити функціонуванню тіньової економіки, яка залучає в себе третину потенційних ресурсів, які б могли використовуватися у вигляді інвестицій. Також необхідно удосконалити режим оподаткування операцій з цінними паперами з метою заохочення банків та їх клієнтів здійснювати інвестування в цінні папери.

11.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шарп У. Инвестиции: монографія / У. Шарп, Г. Александер, Дж. Бэйли: пер. с англ. – М.: Инфра, 2007. – 1027 с.
2. Гітман Л. Дж. Основи інвестування: пер. с англ. / Л.Дж. Гітман, М.Д. Джонк. – М. : Дело, 1999. – 1008 с
3. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.91р., №1560-ХІІ
4. Положення НБУ Про кредитування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0229500-15>
5. Гроші, банки та кредит: у схемах і коментаріях: [навч. посіб.] / За ред. Б.Л. Луціва; 2-ге вид., перероб. – Т.: Карт- бланш, 2000. – 225 с.
6. Банківська енциклопедія / Під ред. А.М. Мороза. – К.: Ель- тон, 1993. – 327 с.
7. Гроші та кредит: [підручник] / За ред. Б.С. Івасіва. – К.: КНЕУ, 1999. – 404 с.
8. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом / А. А. Пересада. – К.: Лібра, 2002. – 472 с
9. Луців Б. Л. Банківська діяльність у сфері інвестицій / Б. Л. Луців. – Тернопіль: Економічна думка, Карт-бланш, 2001. – 320 с.
10. Вовчак О. Д. Банківська інвестиційна діяльність в Україні / О. Д. Вовчак. – Львів: Вид-во Львів. комерц. акад., 2005. – 544 с.
11. Меренкова О. В. Особливості інвестиційної діяльності комерційних банків в Україні / О. В. Меренкова, С. В. Вахнюк // Вісник Української академії банківської справи. – 2007. – №1. – С. 84 – 90
12. Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент у банку: підручник. – 2-ге вид., доп. і перероб. / Л. О. Примостка. – К.: КНЕУ, 2004. – 468 с.
13. Епіфанов А. О. Операції комерційних банків : [навчальний посібник] / А. О. Епіфанов, Н. Г. Маслак, І. В. Сало. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2007. – 523 с.

14. Банковское дело : [ученик] – [2-е изд., перераб. и доп.] / под ред. О. И. Лаврушина. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 670 с.
15. Бражко О. В. Стратегії формування портфеля цінних паперів комерційного банку / О. В. Бражко // Інвестиції: практика та досвід. – 2008. – № 4. – С. 10–13.
16. Луців Б.Л. Інвестиційний банківський портфель. — К.: Лібра, 2002. — 192 с.
17. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навчальний посібник — К.: Центр навчальної літератури, 2004. — 376 с.
18. Інвестування: навч. посіб. / Г.О. Скрипник, В.Л. Гераймович. – К.: ЦП «Компринт», 2015. —307 с.
19. Рудська Е. Н. Фінанси та кредит: Навчальний посібник / Е. Н.Рудська — Ростов на Дону, Фенікс, 2008. — 357 с.
20. Зверяков М. І. Банківський капітал: вимоги Базеля III / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко // Фінанси України. – 2011. – № 6. – С. 13-23.
21. Банківські операції: навчальний посібник / О.В. Васюренко. - 4-те вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2004. - 324 с.
22. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України: Постанова НБУ від 03.10.2005 р. № 358 // Офіційний вісник України. – 2005. - № 43.
23. Гончаров, А.Б. Інвестування: Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. - Х.: Видавничий Дім 'ІНЖЕК', 2003. - 336 с.
24. Основи банківської справи: навч. посіб. / Романова М. І., Устюгова Ж. В. — К.: Центр учбової літератури, 2007. — 168с.
25. Мойсеєнко І. П. Інвестування: Навч. посіб. — К.: Знання, 2006. — 490 с.
26. Про затвердження Про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління НБУ від 28.08. 2001 р. № 368 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua
27. Зверяков М. І. Управління фінансовою стійкістю банків: підручник / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергєєва. – Київ: «Центр учбової літератури», 2016. – 520 с.
28. Банківські операції : Підручник. — 2-ге вид., випр. і доп. / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Мороза. —

- К.: КНЕУ, 2002. — 476 с.
29. Зверяков М. І. Про зміну моделі економічного розвитку / М. І. Зверяков // Економіка України. - 2015. - № 6.- С.41-49.
30. Леонтьев, В. Е. Инвестиции : учебник и практикум для академического бакалавриата / В. Е. Леонтьев, В. В. Бочаров, Н. П. Радковская. — М. : Издательство Юрайт, 2014. — 455 с.
31. Банківська справа: Підручник За ред. Г.Н. Белоглазова, Л. П. Кроливецкой. - 5-е вид., Перераб. і доп. - М.: Фінанси і статистика, 2003. - 592 с.
32. Торгівля цінними паперами в Україні: навчальний посібник / авт. коп.: С. О. Москвін, Н. В. Дегтярьова, К. К. Бовкун, Д. С. Бутенко [та ін.] - К.: АДС УМКЦентр, 2015.-344 с.
33. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III
34. Закон України«Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 № 3480-IV
35. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні // Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. № 368 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua
36. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами та фінансовими інвестиціями в банках України [Електронний ресурс]: Постанова Правління НБУ від 22.06.2015 р. № 400
37. Копилюк О. І. Банківські операції / О. І. Копилюк, О. М. Музичка // 2-ге вид. випр. і доповн. Навч. посібник – К.: Центр учбової літератури – 2012. – 536 с.
38. Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках Українівід 21.02.2018 № 14
39. Постанова НБУ Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями від 30.06.2016 № 351
40. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=346614
41. Р.І. Тиркало, І.С. Кравчук. Банківські операції з цінними паперами: Монографія. – Тернопіль: Карт-бланш, 2004. – 211 с.

42. Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні від 15.12.2017 № 803-рщ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/vr803500-17>
43. Ісхакова О.М., Проценко К.В., Стовбун А.О. Стан та перспективи розвитку фондового ринку в Україні. Молодий вчений. 2016. № 12 (39). С. 752-755.
44. Звіт НКЦПФР за 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.nssmc.gov.ua/user_files/content/58/1499943860.pdf
45. Валовий внутрішній продукт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/economy/gdp/>
46. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://databank.worldbank.org/data/home.aspx>
47. Офіційний сайт американської компанії NASDAQ OMX Group [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://business.nasdaq.com/discover/nasdaq-story/index.html>
48. Індекс ПФТС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pfts.ua/trade-info/indexes>
49. Фондова біржа Перспектива [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fbp.com.ua/>
50. Моташко Т.П. Напрями підвищення активності населення на внутрішньому ринку державних запозичень України / Т.П. Моташко // Інвестиції: практика та досвід. - 2011. - №6. – С.45-47
51. Список країн за ВВП – Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>
52. Індекс споживчих цін: сприйняття та реальність: Посібник для користувачів / За ред.Ю.М.Остапчука. К.: Державний комітет статистики України, 2006. – 56 с.
53. Рівень безробіття – Вікіпедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Безробіття>
54. Положення про процентну політику Національного банку України // Постанова Правління Національного банку України від 18.08. 2004 р. № 389

55. **Офіційний** сайт НКЦПФР [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://www.nssmc.gov.ua/>
56. Індекси промислового виробництва [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/industrial/>
57. MarketWatch[Електронний ресурс]. –Режим доступу:
<https://www.marketwatch.com/>
55. Укрнафта [Електронний ресурс] : офіц. сайт : україн. версія. – Режим доступу:
<https://www.ukrnafta.com/>
56. Мотор Січ [Електронний ресурс] : офіц. сайт : україн. версія. – Режим доступу:
<http://www.motorsich.com/ukr/>
57. Рейтинг стійкості банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://minfin.com.ua/ua/banks/rating/>
58. Турбоатом [Електронний ресурс] : офіц. сайт : україн. версія. –
Режим доступу: <http://www.turboatom.com.ua/>
59. Центренерго [Електронний ресурс] : офіц. сайт : україн. версія. – Режим
доступу : <http://www.centrenergo.com/ua/>
60. Lionsgate [Електронний ресурс] : офіц. сайт : амер. версія. – Режим доступу :
<https://www.lionsgate.com/>
61. Adidas AG [Електронний ресурс] : офіц. сайт : нім. версія. – Режим доступу :
<https://www.adidas.de>
62. Hermès International [Електронний ресурс] : офіц. сайт : рос. версія. – Режим
доступу : http://www.hermes.com/index_ru.html
63. Guess ?, Inc [Електронний ресурс] : офіц. сайт : рос. версія. – Режим доступу :
<https://www.guess.eu/ru/>
64. Intel [Електронний ресурс] : офіц. сайт : рос. версія. – Режим доступу :
<https://www.intel.ru/content/www/ru/ru/homepage.html/>
65. Офіційний сайт Української Біржі [Електронний ресурс]. –Режим доступу:
<http://www.ux.ua/>
66. ВіЕс Банк [Електронний ресурс]. –Режим доступу:
http://www.vsbank.ua/ua/corporative_service/assets_issues